

PÄÄTÖS

Nro 16/2014/1
Dnro ISAVI/49/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen
27.2.2014

ASIA Rissasensuon turvetuotantoalueen toiminnan lopettaminen ja ympäristöluvan raukeaminen, Rautavaara

HAKIJA Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Vapo Oy on 31.5.2013 aluehallintovirastoon toimittamallaan hakemuksella pyytänyt vahvistamaan Rissasensuon turvetuotannon lopettamiseen liittyvät ympäristönsuojelutoimenpiteet ja jälkihoitotyöt.

Rissasensuon turvetuotannolla on Itä-Suomen ympäristölupaviraston 8.12.2004 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa nro 128/04/2, jonka voimassaoloa koskevassa osassa on määrätty, että mikäli turvetuotanto lopetetaan ennen vuotta 2012, luvan saajan on ennen toiminnan lopettamista esitettävä ympäristölupavirastolle hakemusasiassa suunnitelma alueen jälkihoidosta ja sen vaatimista tarkkailusta ja vesiensuojelutoimista.

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Alueen sijainti, hallinta, toimintahistoria ja kaavoitustilanne

Rissasensuo sijaitsee Rautavaaran kunnan Alaköyrytyn kylässä noin seitsemän kilometriä kuntakeskuksesta kaakkoon. Rissasensuon kuivatusvedet johdetaan Suolahdenpuroa pitkin Keyritynjärveen.

Rissasensuo on kokonaisuudessaan vuokra-aluetta. Vapo Oy:lla on vuokrattuna yhteensä 63,5 hehtaaria maata kolmesta tilasta.

Turvetuotanto Rissasensuolla on alkanut vuosina 1984–1985. Vuosina 1987–1995 suolla ei ollut turpeen nostoa. Vapo Oy on aloittanut turvetuotannon Rissasensuolla vuonna 1996. Vuosittainen tuotantopinta-ala on ollut noin 40 ha.

Viimeinen turvetuotantovuosi Rissasensuolla on ollut vuosi 2011, jolloin tuotantoala oli noin 35 ha. Vuonna 2012 alueella ei ollut enää tuotantotoimintaa.

Rissasensuo on merkitty ympäristöministeriön 7.12.2011 vahvistamassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa luvitetuksi turvetuotantoalueeksi (EO 1).

Rissasensuon vesistökuormitus ja vaikutukset vesistössä

Rissasensuon turvetuotantoalue sijaitsee Nilsiän reitin (4.6) Keyritynjoen valuma-alueen (4.67) Keyrityn osavaluma-alueella (4.673). Rissasensuon vedet johdetaan Suolahdenpuroa pitkin noin neljän kilometrin päässä olevaan Keyritynjärveen. Suolahdenpuron valuma-alue on 13,2 km². Turvetuotantoalueen (44,3 ha) osuus Suolahdenpuron valuma-alueesta on noin 3,1 % ja Keyrityn osavaluma-alueesta 0,56 %. Keyrityn osavaluma-alueesta puolet on kangasmaata, 25 % vesialuetta ja 15 % metsää kasvavaa turvemaata.

Keyritynjärven veden laatua on seurattu aikaisemmin Rautavaaran kunnan jätevedenpuhdistamon purkuvesistön tarkkailun yhteydessä vuosina 1992–2002. Keyritynjärven happitilanne on ollut ajoittain heikentynyt ja varsinkin kevättalvella alusvedessä on ollut havaittavissa selvää hapen kulumista. Elokuussa lämpötilakerrostuneisuus purkautuu yleensä nopeasti ja happea riittää tällöin koko vesimassaan paremmin. Mikäli kerrostuneisuus säilyy kesäaikaan pidempään, on alusveden happitilanne heikentynyt. Alusveden ravinnepitoisuudet ovat olleet ajoittain koholla, mikä viittaa heikon happitilanteen aiheuttamaan sedimenttiperäiseen kuormitukseen tai Keyritynjoen tuomaan kuormitukseen. Jätevesiä ilmentävässä sähkönjohtavuudessa ei kuitenkaan ole ollut havaittavissa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta merkittäviä pitoisuusnousuja. Päälyysveden ravinnepitoisuuksien perusteella Keyrityn luokituu lievästi reheväksi. Veden väriarvo ja humuspitoisuus ovat olleet yleensä elokuussa lievästi maaliskuuta alempia. Päälyysveden alkaliniteettiarvo (puskurikyky) kuvaa välttävää happamoitumisen sietoa. Päälyysveden hygieeninen laatu on ollut hyvä eikä merkkejä sen heikkenemisestä ole juuri ollut havaittavissa. Päälyysveden a-klorofyllipitoisuus on ilmentänyt yleensä vain lievää levätuotantoa.

Turvetuotannon vesistö tarkkailujen mukaan maaliskuussa Keyrityn Koivulahden edustalla päälyysveden happitilanne on ollut yleensä hyvä ja alusveden kohtalainen. Alusveden kokonaisravinnepitoisuudet ovat olleet hieman päälyysvettä suurempia. Päälyysvesi on ollut humuspitoista, hapanta ja kokonaisfosforipitoisuuden perusteella rehevää. Elokuussa Koivulahden edustalla veden laadun erot päälyys- ja alusveden välillä ovat olleet vähäisiä. Vesi on ollut humuspitoista ja lievästi rehevää tai rehevää. Levätuotanto on ollut yleensä fosforirajoitteinen. Koivulahden edustan havaintopiste on avoimella paikalla, minkä takia vesipatsas on kaikkina elokuun havaintokertoina vuosina 2005–2012 ollut lähes tasalämpöinen ja happiongelmia ei ole ollut. Päälyysveden humuksen ja kokonaistypen pitoisuudet olivat keskimääräisellä tasolla, kokonaisfosforipitoisuus hieman keskimääräistä suurempi. Tarkkailutulosten perusteella ei

voida havaita Keyrityn veden laadussa kehittymistä huonompaan tai parempaan suuntaan.

Rissasensuon turvetuotannon päästöjä ja vaikutuksia vesistöön on tarkkailtu vuosina 2005 ja 2008.

Rissasensuon turvetuotannon vesistökuormitus (brutto) vuosina 2008–2012 on ollut seuraava:

Vuosi	Pinta-ala tuotanto ha	Pinta-ala poistunut ha	Kuormitus (brutto)		
			Kiintoaine kg/v	Kok.P kg/v	Kok.N kg/v
2012	36	14	5 076	20,5	599
2011	36	14	3 274	17	388
2010	36	14	4 010	20	480
2009	36	14	4 090	14	353
2008	39	11	6 282	23,5	611

Kalatalous

Keyrityn kalastoon kuuluvat muikku, järvitaimen, siika, hauki, kuha, ahven, made, kuore, lahna, säyne ja särki. Suolahdenpurosta ei ole tehty kalataloudellisia selvityksiä. Ilmeisesti puron kalataloudellinen merkitys on vähäinen.

Kalastus Keyrityssä on tyypiltään kotitarve- ja virkistyskalastusta. Verkkopyynti on suosituinta ja sitä harjoitetaan varsinkin kesäaikaan, kuten myös vetouistelua ja kätiskäpyyntiä. Talvella harrastetaan myös pilkkimistä, mutta erityisen suosittu pilkkijärvi Keyrity ei ole.

Osakaskuntien tekemät kalaston hoitotoimenpiteet ovat olleet lähinnä kalanistutusta. Nuotalla ja paunetilla on poistettu Keyritystä vähempiarvoista kalaa.

Kalastushaitoista verkkojen likaantuminen on ongelmallisin, ja ilmiötä esiintyy varsinkin kesäaikaan. Keyrityn kaloissa ei ole ollut havaittavissa makuhaittoja.

Hakijan esitys toiminnan lopettamisesta ja alueen jälkihoidosta

Rissasensuon turvetuotanto on lopetettu, vaikka turvetta on vielä noin 35 hehtaarin alueella. Alueella on käytössä perusvesienkäsittelymenetelmä. Hakijan mukaan tuotanto on päätetty lopettaa tuotannollisten vaikeuksien ja vesiensuojelun tason vuoksi.

Hakemuksessa on ilmoitettu että Rissasensuo luovutetaan kokonaisuudessaan vuokranantajalle vuonna 2013 kevään ja kesän aikana vuokrasopimuksen mukaan kuivatukseltaan metsätaloukskäyttöön soveltuvassa kunnossa. Alueen luovuttaminen vaatii katselmuksien teon Vapo Oy:n ja maanomistajien kesken, ja se on tehtävä sulan maan aikaan. Rissasensuon maapohja on hyvin kivikkoinen, joten todennäköinen ja järkevin maankäyttömuoto alueella on metsänkasvatus. Suon lopullinen jälkikäyttömuoto on maanomistajan päätettävissä.

Turvetuotannon loputtua alue siistitään ja tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat poistetaan alueelta. Jälkihoitovaiheessa alueelle ei tehdä uusia vesiensuojelurakenteita. Alueella voidaan myös tehdä toimenpiteitä alueen uusia maankäyttömuotoja (jälki-käyttöä) varten. Pohjois-Savon ELY-keskukselle on ilmoitettu vuosittain merkittävät tuotannosta poistetut alueet ja tuotannon kokonaan alueella päättämisestä.

Tuotannosta poistettujen alueiden vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta niin kauan kuin vesiensuojelun kannalta on tarpeen eli siihen saakka kun tuotannosta poistetut alueet on otettu uuteen maankäyttöön, ne ovat kasvittuneet tai kaksi vuotta turvetuotantotoiminnan lopettamisen jälkeen. Sarkaojien lietteenpidättimet ja tarvittaessa myös päisteputket voidaan tällöin poistaa, mikäli se alueen tuleva käyttömuoto huomioon ottaen on tarpeen. Lietesyvennyksiä ja altaita ei tämän jälkeen enää aktiivisesti seurata tai ylläpidetä turvetuottajan toimesta.

Tuotannon päättymiseen saakka on noudatettu turvetuotannon aikaista käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaa. Jälkihoitovaiheen aikana vesiensuojelurakenteiden toimivuutta on tarkkailtu silmämääräisesti ja huolehditaan rakenteiden kunnosta kaksi vuotta tuotannon lopettamisen jälkeen.

Uudet maankäyttömuodot eivät yleensä ole luvanvaraista toimintaa, siten myöskään käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailun järjestäminen uuden käyttömuodon aikana ei ole tarpeen.

Korvaukset ja kompensatiot

Rissasensuolle ei ole ympäristöluvassa määrätty korvauksia tai kompensatioita.

Rissasensuon turvetuotannon lopettaminen, jälkihoitotoimenpiteet ja alueiden siirtäminen uuteen maankäyttöön vähentävät alueen kuormitusta alapuoliseen vesistöön. Hakijan arvion mukaan toimenpiteistä turvetuotannon alueella päättämisen jälkeen ei aiheudu korvattavaa tilakohtaista haittaa tai kompensoitavaa haittaa tai vahinkoa alapuolisessa vesistössä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa ja Rautavaaran kunnassa 5.8.–9.9.2013 sekä kirjeitse asianosaisille. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta sekä Rautavaaran kunnalta ja Rautavaaran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot 1) *Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue* on lausunut, että vaikka viimeinen tuotantovuosi Rissasensuolla on ollut 2011, niin kuitenkin kesälä 2013 tehdyssä tarkastuksessa alueella on havaittu edelleen runsaasti turvetuotantoon liittyviä koneita, laitteita ja rakenteita sekä jätteitä.

Toiminnan lopettamisen yhteydessä alue tulee siistiä. Jätteet tulee toimittaa jätteen keräykseen ja tuotantotoimintaan liittyneet rakenteet, laitteet ja tarvikkeet tulee poistaa alueelta. Esimerkiksi aumamuovit sekä tarpeettomat päisteputket ja päisteputken pidättimet tulee kerätä pois. Toimivat päisteputket ja pidättimet voivat jäädä alueelle maanomistajan suostumuksella.

Tuotannon lopettamisen yhteydessä myös kasatut kaivumaat tulee tasoitella. Alueella olevat kannot ja muu alueelta kerätty puuainees tulee toimittaa mahdollisuuksien mukaan energiahyötykäyttöön.

Kun alue on lopullisesti siivottu, asiasta tulee ilmoittaa ELY-keskukselle ja Rautavaaran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

ELY-keskus esittää, että järvitarkkailu pisteestä Keyritty Koivulahden edusta voidaan lopettaa kauden 2013 jälkeen.

2) *Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomaisena* on ilmoittanut, että se ei pidä lausunnon antamista tarpeellisena.

3) *Rautavaaran kunnan tekninen lautakunta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena* lausunut, että tuotantoalueen vedet on johdettava laskeutusaltaiden kautta niin kauan, että alue on otettu uuteen maankäyttöön ja paljaana oleva turvepinta on saanut pysyvän kasvipeitteen. Vesiensuojelurakenteet on myös pidettävä kunnossa tuohon saakka; laskeutusaltaat on tyhjennettävä lietteestä ja virtaamasäätö on pidettävä kunnossa. Alueen vesistö tarkkailua tulee myös jatkaa ainakin kaksi vuotta toiminnan päättymisen jälkeen. Toiminnanharjoittaja on velvollinen vastaamaan jälkihoidosta ja vesistö tarkkailusta. Tarkkailutulokset on toimitettava myös Rautavaaran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Muistutukset 1) AA (Suurisuo, 687-401-8-29) on yhtynyt kunnan teknisen lautakunnan lausunnon esitettyyn ja lisäksi esittänyt seuraavat vaatimukset:

- kantokasat poistettava alueelta metsittämisen tieltä
- muovit poistettava alueelta
- rajapyykki on sijoitettava paikoilleen

2) BB (Rossila, 687-401-8-15) osakkaiden valtuuttamana alueen tarkastuskäynneillä tehtyjen havaintojen perusteella lausunut, että alueella on nähtävillä seuraavia haittoja ja epäkohtia:

- mustia muovin riekaleita siellä täällä aumapaikoilla
- liekopuukasoja useassa paikassa
- sarkaojat ovat paikoitellen tukkeutuneet
- nostokoneita varten tehtyjen ojien ylityskohdat voivat olla joiltakin osin tukkeutuneet tai tukkeutumassa
- rajapyykki on kadonnut
- rajalinjan katoaminen tuotantoalueella
- oja-alueiden vesakoituminen
- palovesialtaita eri puolella tuotantoaluetta

Muistutuksessa on arvosteltu sitä, että hakija ei ole tiedottanut tästä lupahakemusprosessista mitään etukäteen eikä jälkikäteen eikä myöskään ole ollut yhteydessä millään lailla maanvuokraajiin palauttaakseen maa-alueet niiden omistajille hakemusasiakirjoissa esitetyllä tavalla ja aikataulussa.

Hakemusasiakirjoissa mainittua katselmusta maa-alueen osalta ei ole tehty. Tästä johtuen muistutuksessa esitetään myös yksityisoikeudellisia vaatimuksia, jotta hakijan ilmoittama käyttötarkoitus onnistuisi.

Hakija tulee velvoittaa tekemään muistuttajien tilalla seuraavat työt ja velvoitteet ja osallistumaan metsittämiskustannuksiin sekä vapauttamaan osaltaan muistuttajien tilaan kohdistuvat rasitukset:

- 1) muovit on poistettavat tuotanto- ja auma-alueilta (ne eivät kuulu luontoon)
- 2) liekopuukasojen poistaminen, ei kuitenkaan suossa näkyvissä olevien liekojen osalta vaan valmiiden kasojen poisajaminen (alueiden saaminen hyötykäyttöön)
- 3) sarkaojien uudelleen auraus, kuitenkin niin, että alueelle jää ylityspaikkoja liikkumista helpottamaan (vesitalouden kunnossapitoa)
- 4) koneiden ylityspaikkojen osalta harkittava tapauskohtaisesti joko ne aukaistaan kokonaan tai muulla keinoin estetään ko. kohdissa olevien veden juoksuputkien tukkeutuminen (vesitalouden kunnossapitoa)
- 5) rajapyykin asettaminen ja rajalinjan kepittäminen karttaliitteessä merkittyihin paikkoihin (yleinen etu)
- 6) vesakkojen raivaaminen tuotanto- ja auma-alueilta (edistää metsittämistä)
- 7) tilalla oleva palovesiallas saa jäädä sellaisenaan paikalleen

Lisäksi yksityisoikeudellisina vaatimuksina on esitetty, että hakija olisi myös velvoitettava edistämään alueen metsittämistä seuraavin toimenpitein:

- 1) maaperänäytteiden tutkituttaminen ja terveyslannoituksen selvittäminen. Tutkimuksen tarkoitus on saada selville mitä puulajeja alueelle olisi istutettava ja mikä on alueen ravitsemustila tuotannon päättymisen jälkeen
- 2) tuotantoalueen mätästämisen, tämä toimenpide jouduttaisi ja helpottaisi alueen metsittämistä
- 3) antamaan kunkin alueelle sopivan puulajin taimet ilmaiseksi ehdolla ellei niitä kustanneta valtion myöntämästä Kemera -tuesta sekä
- 4) osallistumaan 50 %:lla istutustyön kustannuksiin

Perusteluna neljään viimeiseen kohtaan on, että hakijan ei ole tarvinnut maksaa maa-alueesta mitään kiinteää vuokraa vaan vuokra on perustunut tuotantomääriin, ollen näin tuotannonharjoittajalle erittäin edullinen. Olisi kohtuullista, että hakija velvoitettaisiin hoitamaan kustannuksellaan kaikki mainitut työt ja toimenpiteet.

Tärkeää on, että tuotantoalueiden osalta suo jää kuivatukseltaan metsätalouteen sopivaksi ja että huolehditaan laskuojien ja uomien kunnostamisesta sellaiseksi, etteivät ne tukkeudu. Esimerkiksi päälasku-uoman, Suolahdenpuro, reunat alkavat olla jo vesioittuneet niin, että vaarana on puron umpeutuminen ajanoloon mennessä.

Lisäksi hakija tulisi velvoittaa varauksenomaisesti vastaamaan mahdollisesti myöhemmin ilmitulevista, tuotannosta johtuneista haitoista kuten esimerkiksi paikallisista öljyvahingoista (nostokoneiden moottoriöljyvuodot, hydrauliletkujen rikkoutumiset tms. syistä aiheutuneet öljyvuodot).

Yleisen edun nimissä tuotannonharjoittajalle kuuluu vastuu myös mahdollisesti myöhemmin äkillisesti syntyvistä haitoista ja vahingoista (esimerkiksi rankkasateet tai muut äkilliset luonnonilmiöt, tulvat jne.) aiheuttamisperiaatteen mukaan. Tuotannonharjoittaja ei voi jättää maanomistajien vastuulle mahdollisesti syntyviä vahinkoja tuotannon loputtua, kun tilannetta verrataan alkuperäiseen olotilaan ennen tuotannon aloittamista.

Hakijan vastine

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Viimeinen tuotantovuosi Rissasensuolla oli 2011, kuten ELY-keskus toteaa. Vapo Oy teki lopullisen päätöksen Rissasensuon lopettamisesta syksyllä 2012. Lopettamiseen liittyvät kesän 2013 siistimis- ym. toimenpiteet viivästyivät, mikä havaittiin myös ELY-keskuksen tarkastuskäynnillä.

ELY-keskuksen tarkastuksen jälkeen Vapo Oy on siistinyt aluetta mm. viemällä pois jätteet sekä suurimman osan koneista, laitteista ja rakenteista. Siistimistö tehdään loppuun marraskuun 2013 aikana. Auma-alueiden aumamuoveja on alueella vielä keräämättä, mutta ne kerätään ja toimitetaan pois sään salliessa syksyn (2013) aikana tai viimeistään kesään 2014 mennessä. Alueella olevat kantokasat ja muu puuaines siivotaan alueelta ja toimitetaan mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön.

Pohjois-Savon ELY-keskukselle toimitetaan ilmoitus tehdyistä toimenpiteistä.

Rautavaaran kunnan tekninen lautakunta

Hakemuksessa tehty esitys tuotannosta poistettujen alueiden vesienkäsittelystä on hakijan mielestä riittävä jälkihoidon turvaamiseksi. Myöskään Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole ollut tähän huomautettavaa.

Vesistö tarkkailua tehdään Pohjois-Savon ELY-keskuksen hyväksymällä ja ELY-keskuksen lausunnossa esitetyllä tavalla siten, että järvitarkkailu pisteestä Keyrittä Koivulahden edusta voidaan lopettaa kauden 2013 jälkeen.

Muistutus 1)

Kantokasat ja muovit poistetaan alueelta niin, etteivät ne haittaa metsitystoimia ja rajapyykit laitetaan paikoilleen.

Muutoin hakija viittaa edellä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Rautavaaran kunnan teknisen lautakunnan kohdalla lausumaansa.

Muistutus 2)

Kantokasat ja muovit poistetaan alueelta niin, etteivät ne haittaa metsitystoimia ja rajapyykit laitetaan paikoilleen.

Alue luovutetaan maanomistajille vuokrasopimuksen mukaisesti kuivatukseltaan metsätalouden käyttöön soveltuvana. Vesitalouden kunnossapitoon liittyvät kysymykset (ojien, rumpujen, päisteputkien ym. aukaisut ja poistot ym.) tehdään tapauskohtaisesti maanomistajan kanssa yhteistyössä niin, että vuokrasopimuksen kohta kuivatuksesta täyttyy.

Muistuttajan yksityisoikeudelliset vaatimukset eivät liity Rissasensuon jälkihoitoon vaan alueen jälkikäyttöön, eikä niitä tule huomioida asian käsittelyssä. Päätökset alueen jälkikäytöstä sekä jälkikäyttöön liittyvät toimet ja vastuut kuuluvat maanomistajalle.

Muutoin hakija viittaa edellä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Rautavaaran kunnan teknisen lautakunnan kohdalla lausumaansa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto päättää, että Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksellä nro 128/04/2 Vapo Oy:lle myönnetty Rissasensuon turvetuotantoalueen ympäristölupa raukeaa.

Luvan saajan on noudatettava jäljempänä olevia toiminnan lopettamiseen liittyviä lupamääräyksiä.

Ennalta arvioiden hankkeesta ei aiheudu vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa korvattavaa vahinkoa.

MÄÄRÄYKSET

1. Turvetuotannon päättymisen jälkihoitotyöt on tehtävä loppuun 31.10.2014 mennessä.
2. Tuotannosta poistuva Rissasensuon turvetuotantoalue on siistittävä. Tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat, kantokasat sekä jätteet (mm. aumamuovit) on poistettava alueelta. Alueelle saadaan jättää maanomistajan luvalla jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia.
3. Käytöstä poistuneilla polttoaineiden ja jäteöljyjen varastointipaikoilla tulee varmistaa, että maa on öljystä ja muista kemikaaleista puhdas. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava luvallisiin vastaanottopaikkoihin.
4. Ympäristöluvassa nro 128/04/2 määrätyt vesienkäsittelyrakenteet ja laskuoja on pidettävä kunnossa ja tuotantoalueen vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta vuoden 2014 lokakuun loppuun asti tai jos alueita ei ole siihen mennessä luovutettu takaisin maanomistajille niin luovutuksen toteutumiseen asti. Laskeutusaltaat on tyhjennettävä lietteestä vuoden 2014 syksyllä.
5. Toisten maalla sijaitsevan laskuojan kunto on tarkastettava ja laskuoja tarvittaessa puhdistettava vuoden 2014 aikana niin, että turvetuotannosta johtuvat liettymät poistetaan. Luvan haltijan on ilmoitettava oja-alueen tarkastuksesta etukäteen alueen maanomistajille, joille on varattava mahdollisuus osallistua tarkastukseen.
6. Luvan saajan on tarkastettava tuotantoalueella olevien rajapyykkien sijainti ja tarvittaessa palautettava rajapyykit oikeille paikoilleen.
7. Pohjois-Savon ELY-keskus voi tarvittaessa antaa jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä. Jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta ja tuotantoalueen luovuttamisesta takaisin vuokranantajille on ilmoitettava viipymättä ELY-keskukselle. Luvan haltijan vastuu tuotannosta poistuvasta alueesta ja sen päästöistä päättyy, kun ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

RATKAISUN JA MÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Turvetuotanto Rissasensuon alueella on päätynyt vuonna 2011. Rissasensuon tuotantoalue on vuokrattu kolmelta eri tilalta Vapo Oy:lle, joka on ilmoittanut luovuttavansa alueet vuokranantajille vuokrasopimuksissa edellytetyssä tilassa.

Luvan haltija on vastuussa toiminnan loppumisen jälkeen myös vuokrattujen alueiden mahdollisista ympäristövaikutuksista, kunnes ELY-keskus on todennut, että jälkihoitotoimet on tehty ja turvetuotannosta aiheutuva kuormitus on loppunut.

Kun Rissasensuon turvetuotannon jälkihoitotoimet tehdään tässä päätöksessä määrättyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaiset toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet.

Lupamääräyksissä määrätty siistimis- ja muut jälkihoitotyöt on saatettava loppuun vuoden 2014 lokakuun loppuun mennessä. Samaan määräaikaan mennessä on korjattava myös turvetuotannon aikana siirtyneet rajapyykit. Koska Rissasensuon turvetuotannon ympäristöluvassa on annettu Vapo Oy:lle vesilain (264/1961) 10 luvun 6 §:n mukainen oikeus johtaa kuivatusvedet Suolahdenpuroon toisten maalla olevassa laskuojassa, on kyseisen laskuojan kunto määrätty tarkistettavaksi ja mahdolliset turvetuotannosta johtuvat liettymät poistettavaksi. Oja-alueen maanomistajille on varattu mahdollisuus osallistua oja-alueella luvan haltijan kanssa tehtävään tarkastukseen.

Toiminnanharjoittaja on vastuussa toiminnastaan aiheutuneesta pilaantumisesta, esimerkiksi maaperän öljyyntymisestä ja on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän. Alueelle ei saa jättää tarpeettomia rakennelmia eikä jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Kantokasat ja aumamuovien jätteet on poistettava alueelta. Laskeutusaltaiden tyhjennys on tehtävä vielä vuoden 2014 syksyllä.

Erillistä vesistötarkkailun jatkamista koskevaa velvoitetta ei määrätä, koska ELY-keskuksen mukaan tarkkailu voidaan päättää vuonna 2013.

Turvetuotannon valvojana toimivalle ELY-keskukselle on annettu oikeus antaa tarkentavia määräyksiä jälkihoidon osalta.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Rautavaaran kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä.

Muistutuksissa esitetyt vaatimukset alueen siistimisestä ja rajapyykkien palauttamisesta paikoilleen on otettu huomioon. Muistutuksessa 2) esitetyt vaatimukset, jotka liittyvät vuokrasopimuksen sisältöön ja muun muassa alueen jälkikäytön vaatimiin kustannuksiin, jätetään tämän, toiminnan lopettamista koskevan ympäristölupapäätöksen yhteydessä tutkimatta. Tässä päätöksessä ei ratkaista alueen jälkikäytön muotoja eikä voida ottaa ratkaistavaksi vuokranantajan ja vuokramiehen välisiä sopimustulkintoja.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 57 § ja 90 § 1 ja 3 momentti
Jätelaki (646/2011) 28 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksuna peritään 2 500 euroa.

Alla mainitussa valtioneuvoston asetuksessa ei ole erikseen säädetty maksua toiminnan lopettamisen jälkeisten velvoitteiden vahvistamista koskevassa asiassa. Asian käsittelystä peritään asetuksen liitteen mukaisesti maksu, jonka suuruus on 50 euroa/tunti. Asian käsittelyn vaatiman 50 tunnin työajan mukainen käsittelymaksu on 2 500 euroa. Maksu peritään hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen säädöksen mukaisena.

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä

Rautavaaran kunta
Rautavaaran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pohjois-Savon ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikan ilmoitustaululla Mikkelissä ja päätöksestä kuulutetaan Rautavaaran kunnan virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Ahti Itkonen

Antti Ylitalo

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Ahti Itkonen ja Antti Ylitalo (asian esittelijä)

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **31.3.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Maaherrankatu 16, 50100 Mikkeli
postiosoite:	PL 50, 50101 Mikkeli
puhelin:	(vaihde) 029 501 6800
faksi:	015 760 0150
sähköposti:	kirjaamo.ita@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.